

2 Relationes Actorum Cam. Imper.

Nona Decemb. Eodem anno D. G. vbergibe articulata grauamina. Eadem audientia D. B. contra articulata grauamina dicit generalia, vnd dieweil dieselben allein designationem expensarum anlangen / ausserhalb des 79. Articuls / dessen er nicht geständig / bitt er absolutio- nem, cum refusione expensarum. Vnd setzt. D. G. Eadem audientia, bitt auff fürbrachte gra- uamina moderationem, vnnnd wie zu Ende ge- betten: Vnd dieweil Gegentheil des 79. Arti- culs nit geständig / bitt er sein Principal zur Be- weisung zu zulassen. B. repetirt gehaltenen Re- cess / vnd gethane Submission / vnnnd dieweil sei- nem Principaln viel zu wenig taxirt / bitt er des- selben ein Eynsehen zu haben. So viel den Articul belangt / sey der impertinens, bedürff keiner Be- weisung, G. priora.

V O T V M.

In hoc processu & tela prosecutionis pa- rum aut nihil est, quod dubium mouere pos- set. Licet enim acta † non ostendant litis con- tractationem, per hoc tamen appellationis pro- cessus non vitatur, per ea, quæ dicit *Mynsing. in obseru. 1. cent. 3.* Sic etiam nihil remoratur, quod in generali mandato D. G. Appellationis pro- secutionis non est facta specialis mentio. Si- quidem ea constitutio Procuratoris clausulas continet, quæ in hoc sufficiens mandatum ef- ficiunt. Et licet Curatorii in actis fiat mentio, idque non reperitur ibidem in specie: potest tamen sufficere, daß der hinderlassenen Erben / vnd auch der Vormünder Gewalt / durch den von J. als ordentliche Obrigkeit gefügt / etc.

Eaque tanto minus hoc casu attendenda sunt, quod ex actis liquet, appellationem non rite interpositam, ideoque super desertione pronunciantum. Licet enim Iudæi narrata supplicationis pro impetrandis processibus se- cundæ appellationis contineant, daß durch des- Jüden Procuratorn / innerhalb sehen Tagen / coram Notario & testibus, vnnnd folgens à tempore scientiæ den 22. desselben Monats her- nach durch den Jüden selbst an dieß Keyser- lich Cammergerichte sey appellirt worden / so ist doch der Anhebung des Procuratoris ersten Ap- pellation halben der wenigste Schein nicht vor- handen. Estque (vt cum reuerentia dicam) im- probum mendacium, daß Jüd fürgibt / er habe des ergangenen Urtheils kein wissens gehabt / vnd darumb nachfolgens à tempore scientiæ dation appellirt. Siquidem acta proximæ in- stantiæ expresse continent, fol. 3. quod Iudæus ea die, qua publicata est sententia, in iudicio presens fuerit, & submitserit, antequam pronunciaretur. Et sic sci- uerit, contra se esse iudicatum.

Et dato casu, quod Iudæus non fuisset præ- sens, nec habuisset scientiam contra se late sen- tentiæ, nisi à tempore, vt schedula appellationis continet: tamen & hoc nec ipsum releua-

ret, nec interpositam appellationem saluare si- quidem (vt in instrumento appellationis fa- tetur) in causa Procuratorem habuit, per l. 1. §. fin. ff. quando appell. sit. & intra qua temp. vbi li- tera dicit.

Quod autem dicitur, absentem posse † pro- uocare, ex quo scit, sic accipimus (inquit tex- tus) si non in causa per Procuratorem defen- sus est. Nam si ille non prouocauit, difficile est, vt hic audiatur. Siue igitur ipse coram audie- rit, & sciuerit à die late sententiæ, cōtra se pro- nunciatum, siue Procuratorem in causa habu- erit: vtroque casu (mea sententia) causa pro- deserta habebitur.

Et sic apparet, superfluum & importunum esse, iam discutere modum expensarum, & su- per moderatione earundem pronuciare. Item an grauamina sint releuantia & admittenda, vel non, interloqui, præsertim grauamen 79. Item, nunquid Iudex prioris instantiæ bene vel male, super expensis alterius Iudicis (Ca- meræ videlicet) eas taxando, pronuciauerit. Deserta enim † appellatione fiescunt & ea om- nia, quæ beneficio appellationis competere potuissent. Facit † enim appellationis deser- tio causam esse decisam. *Gloss. in Clement. si appel- lationem. verb. appellatus. de appellat.* Et desertio appellationis † arguit renunciationem, *Bald. in 9 Authent. ei qui. C. de tempora. appellat.*

Ego itaque in hac causa pronuciarem, ap- pellationem esse desertam, & appellantem in expensas condemnarem, vt per Bald. in l. 1. §. Cautio. C. de appellat.

In angemaster appellacion Sachen B. Jü- den zu N. Appellanten / wider Hansen B. zu D. hinderlassenen Erben in Actis benannt / Appel- lanten / secundæ appellationis: Ist solche Sach an diesem Keyserlichen Cammergerichte als de- sert / nit angenommen / vnd gedachter Appellant in die Gerichtskosten / derwegen auffgelassen / ihnen den Appellaten nach restlicher Maßigung zu eurichten / vñ zu bezahlen völig ertheilet. La- ta 27. April. Anno 77.

RELATIO II.

In Causa H. K. contra L.

SUMMARI.

- 1 Mandatum susceptum qui non implet, tenetur ad interesse.
- 2 Mandator si vel dolo, vel culpa, etiam leuissimas vel negligentia in damnum incidit contra Procuratorem ad interesse, iuris dispositione agere potest.
- 3 Procurator generaliter ex stylo ad debitam dili- gentiam tenetur.
- 4 Restitutio, vbi Procurator est in culpa, non ad- mittitur. Ratio ibid.
- 5 Executio sententiæ quando per in integrum resti- tutionem impediatur.

Quinto

QVINTO Septembris D. W. Cum in potestate citatorum non sit, parere executorialibus, sicuti legitimas causas exhibiturus est, petit ad productionem tempus duorum mensium. Quod etiam obtinet præiudicialiter.

Septimo Nouembr. S. repetit 5. Septembris præiudiciale tempus, & eius purificationem, petit viam præcludi. Cumque partitionem docuerit, repetit narrata mandati, petitq; declarationem pœnæ.

Fiscalis repetit recessum D. S. Decimoquarto Nouembris W. dedit articulatas causas excusatorias.

Decimoquinto Nouembr. S. Eas esse nimis sero productas, repetit 7. Nouemb. submissionem, petit interloqui.

W. dicit generalia, repetit allegatas causas, petit, vt ibi.

Vigesimo Decembris Anno 75. fertur sententia. Tenor: In causa K. contra L. articulatas causas excusatorias 14. Nouembris, tanquam tardius productas non acceptamus, sed præiudicio 5. Septembris antea inhærentes, pronunciamus, quod prædicti Rei in pœnam emanati, executi & reproducti Mandati declarandi sint, prout ipsos declaramus. Vltiores processus quoque decernimus, quod aduersario suo dimidiam partem prædictæ pœnæ, cum expensis desuper factis, saluo nostro iudiciali moderamine, refundere debent. Decernuntur vltiores processus. Et Fiscali sua petitio conceditur.

Decimo octaua Iunii, Anno 76. S. producit Mandatum executoriale arctius, auditurus, quis ex aduerso comparere velit. Tenor mandati est: vt videlicet adhuc paritio fiat, siue executio, & pœna per sententiam declarata exoluantur: idque intra spacium sex Septimanarum, & trium dierum post insinuationem, sub pœnis Banni & priuationis. Cum clausula tamen: Si vel priori, vel hoc Mandato denuo se gratuos sentiant, & in contrarium causas, quominus parite teneantur, habere se putent, compareant ad 33. post elapsum prius præfixum terminum, caus' s' suas illic allegaturi, & desuper pronunciar' audietur.

Decimanona Iunii, Anni eiusdem, D. W. dat Exceptiones & acta sigillata, petit recognitionem sigillorum, & insuper pronunciar' mandata falso esse impetrata, suos Dominos absolui, & impetransem tanquam calumniosum puniri, & pronunciar' vt ante petitum.

Eadem die: petit copiam, dicit contra eandem generalia, & cum nemo partitionem doceat, præsertim ratione pœnæ iam commissæ, repetit narrata arctioris mandati, petens pœnæ declarationem.

W. Recognitionem acceptat, dicit aliàs contra Recessum generalia, repetit suas exceptiones, & petit, vt ibi.

Fiscalis repetit recessus, & petit, vt ibi.

Anno 77. 22. Ianuar. K. pro B. repetit 18. Iunii nuper habitum recessum S. Et petit, vt ille, Fiscalis item.

W. Repetit allegatam submissionem.

Fertur interlocutoria, vt infra post vota.

SEQVNTVR VOTA.

Duæ quæstiones occurrunt: An Episcopo & Scabinis competat aliquod remedium ordinarium? Secundo: An habentibus Ordinarium competat extraordinarium, & an habeat Ordinarium?

Quoad primum: Noti & vulgati iuris est, quod ꝑ qui mandatum susceptum non implet, teneatur ad interesse. Qui enim mandatum suscipit, tenetur id adimplere, l. si mandauero, §. sicut. C. Mandati, Bart. in l. cum qui, §. final. de furt. & Da. post gloss. in l. à Procuratore, C. Mandati. Concludit: Si Mandator ꝑ vel dolo, vel culpa, etiam leuissima, vel negligentia, in damnum incidat, iuris dispositione ordinariâ ipsi viam agendi cōtra Procuratorem ad interesse competere, l. properandum, §. final. C. de iud. & iura iam allegata. Atque ex mera negligentia in pœnam executorialium declarati, & arctiores emanati. Nam & generaliter ꝑ ex stylo tenetur Procurator ad debitam diligentiam, & scire potuit & debuit prorogationem petere (Ex proto collo enim sciuit, dass ihme die Exceptiones zugeschiekt werden sollen) ne purificetur terminus.

Quoad secundam quæstionem: Illud est generale, sed in specie, & in terminis. Franc. in cap. ex ratione, versic. quid autem si occurrat impedimentum ex parte Procuratoris. de appellat. Ex quo sequitur, etiam si Episcopus iustissimas causas haberet: tamen nondum competere extraordinarium remedium. Vnde concludit, nondum extraordinarium remedium competere, sed articulos semel reiectos non amplius admitteudos, & sic exceptionibus reiectis, priori sententiæ standum.

D. O. Quoad pœnam, priori sententiæ insistit, propter contumaciam commissam: Quoad causam principalem decernit, wo er sich bitten würde/der Restitution halben ergehen sol W. N. J.

D. P. Ego puto esse considerandum ante vorum, quod pœna primi mandati Executorialis commissa est solum, propter tardius productas Exceptiones, quæ etli & relevantes sūt: tamen, cum pœna illa per Procuratorem solui possit, nec ex capite restitutionis se iuare Episcopus potest, müssen derhalben bey vorigem Urtheil bleiben lassen. Et propter rationes Referentis. Quoniam nec priores, nec hi articuli ad restitutionem sufficientes sunt. Quia restitutio principaliter petenda & articulanda, & ordinario processu excu-

tienda esset. Secundo ratione arctioris mandati; quia comminatio priuationis priuilegiorum Imperii minatur, & causa multæ allegantur, quæ si formaliter per viam restitutionis in integrum deducerentur & probarentur, Episcopus à partitione excusaretur, & in eo Procurator, ad seruandum indemnem Episcopum, non est sufficiens, ita quod possit hic Episcopo, via restitutionis legitime deducta, consuli. Et error Cancellariæ aliquo modo vt regatur, hielt ichs darfür / daß mans auß, erückendlich in künfftiger Sentenz / so viel die Pœnsfäll belangt / Mandati simplicis executorialis, es bey der Urtheil / Exceptionibus non obstantibus, bleiben ließ. So viel aber das arctius mandatum, & eius pœnam belangt / daß dem R. sein Begehren abgeschlagen / vnd erkant würde / wo fern D. B. in einer Zeit vnderschiedlich / vnd wie sichs gebürt / pro restitutione in integrum, ratione executionis sententiæ à Scabinis lata, anruffen vnd bitten würde / daß solches gehört werden / vnd darauff ergehen solt was recht ist.

A L I V D.

In pœnæ commissæ causa, ratione contumaciæ, ob non factam executionem demandatam, versamur, & ob non adductas causas in termino, quare parendum non sit. Cum itaque pœna ita commissæ sit, à Dominorum votis ante me in hac causa non recedo: tum quod comminatio primi executorialis iam purificata est: tum quod sententia in super lata, cum reiectione Exceptionum, mutari non possit: tum quod parti ius iam quesitum est, quod facile ei adimere non licet: tum etiam quod mutatio sententiæ autoritatem Collegii concernit, eique periculosa esset, ratione reuisionis, quæ à G. præsumptiuè attentabitur, & ob alias causas.

Quod ad restitutionem in integrum attinet, Dominus Episcopus illam petit, vel ratione pœnæ primi mandati iam commissæ. Et puto, eam locum non habere, cum habeat viam ordinariam. Vbi enim † Procurator est in culpa, restitutio non admittitur.

Quia recursus datur contra Procuratorem ad interesse, allegat l. à Procuratore, C. mandat. Philip. Franc. d. c. ex ratione, de appellat.

Et etiam per præiudicia, vt annuit Mynsing. Respons. 87. in fine. Aut petit restitutionem ratione pœnæ secundi arctioris mandati. Nec hoc casu permittenda erit, cum nondum sit læsus Episcopus: sed dato termino adhuc potest causas adducere, quare non sit declarandus in pœnam.

Aut petit restitutionem, ratione Executionis non faciendæ principaliter, ex causis in Exceptionibus iam secundo deductis. Nec eo casu audiendus videtur. Quia hæc Exceptio &

oppositio non faciendæ executionis, non tam ad Episcopum & Scabinos spectat, quam ad partem, quæ per sententiam læsa est, & executionem impugnare poterat. Hoc solummodo Executoribus incumberebat, vt in exequendo suam operam & diligentiam præstaret.

Et data impossibilitate vel difficultate exequendi de eo, quod facere potuissent (quia ad alia non tenebantur) ad mandatum emissum, docere obligati erant: de qua tamen in actis nihil extat. Et licet Executio † sententiæ impediatur per in integrum restitutionem, quando Executio irreparabilis est, vt per Baldum in l. 1. C. de in integrum restitution. & in l. ab executione, C. quod appell. non recip. Alexan. consil. 17. volum. 1. Cum tamen hoc casu obstat iam dicta, videlicet, quod Dominus Episcopus nihil habet, quod opponat contra Executionem ex proprio iure, sed solummodo illi satisfaciendum erat Executorialibus, & de sua diligentia in super docere. Item, cum hæc Exceptio nõ sit liquida, sed requirat altiorem indaginem.

Item potuissent illi, contra quos fieri debet executio, vel alii, qui timent, ne executio sit irreparabilis, sibi providere sufficienti cautione. Authent. qua supplicatio. C. de precib. Imper. off. r. Non video, cur iam iam dicta restitutio petita, vel sit admittenda, vel qualiter in eo lædantur d. Episcopus & Consortes, per supra dicta.

Alias in genere ego in hoc casu secundum eius circumstantias malo fateri errorem Cancellariæ, quam in fingere, quæ iam cum causæ cognitione decreta sunt, & stylum iudicii inuertere.

Puto itaque pronuntiandum, last man es die den D. Tag vmbbracht Exceptiones, belangt / nachmals bey der den D. Tag ergangenen Urtheil bleiben / vnd ist das begehren der Restitutio halb abgeschlagen / mit dem Anhang / wo fern D. B. den arctiora Executorialia nachmals in Zeit D. Monat Folg ihun werd / daß / &c.

ALIVD IN EADEM

CAUSA.

Notum adhuc Dominis esse puto, me proxime mutasse sententiam & votum, & voluisse Episcopum condemnare in pœnas, ex rationibus per E. adductis, & ei voto adhuc inhæreo. Quia vero Domini Episcopum per maiora vota in pœnam simplicis mandati declararunt, iam autem Episcopus in suis Exceptionibus, quas porrexit, impossibilitatem exequendi, tum quod bona in illius territorio non sint sita, tum etiam quod sententia, qua K. se grauatum sensit, dudum in rem iudicatam transiit, iam allegat. Deinde etiam Episcopus iuuatur clausula Iustificatoria arctiori mandato, forsan errore Cancellariæ annexa, qua iterum

terum ad causas deducendas citatur. Vltimo allegat præiudicium Edicti contra Bülsch/ 1. 2. 3. Mandat. die Schagung betreffend. Ea propter ego Procuratorem tanquam negligentem in 4. vel 5. Marcas condemnarem, & Episcopum restituerem. Primo tamen Exceptiones in specie admitto, & concludo Episcopum restituendum, considerando maxime circumstantias illius causæ.

VOTVM DOMINI P.

Quod pœna prioris mandati commissa sit, dubium non est, cum sententia condemnatoria sit lata. Ideoque dictæ sententiæ, quoad hanc pœnam, cum Domino Referente inhæreo. Arctioris quoque mandati pœnam, clausula in fine iustificatoria non obstante, similiter commissam teneo. Iuxta sententiam autem Cameræ, Rei simpliciter parere debebant: quia vero id non factum, inciderunt in eam. Nec potest per errorem Cancellariæ turtari: quod per sententiam & communem cognitionem ita fuit decisum. Vnde concludo, tam quoad arctius, quam quoad simplex mandatum, sententiæ simpliciter inhærendum, exceptionesque Reorum, postquam ius partiam quæsitum est, nullo modo admitti vel acceptari posse, sed Reos in pœnam tam simplicis, quam arctioris mandati pure, prout aduersarius petit, de iure declarandos esse. Si tamen postea ratione allegatæ impossibilitatis viam restitutionis aggrederentur, facile ipsis, quoad pœnam arctioris, priuationis scilicet, succurri posse. Cum vero hoc casu Procurator non sit soluendo, ideo Reis extraordinarium indulgendum. Nolo tamen restitutionis in sententia expressam mentionem facere: Ne potius Aduocati, quam Iudicis munere fungamur. Quod si domini, vigore clausulæ secundi Mandati, volût adhuc dare terminum, non vult aduersari.

SENTENTIA.

In causa H. R. contra L. & Scabinos ibidem Reos, Mandati executorialis: D. W. petitionem suam in Exceptionibus 19. Iunii, pro restitutione in integrum, ratione iam declaratæ pœnæ Mandati simplicis factam, denegamus: & sententiæ 20. Septembris, Anno 75 latæ, dictis Exceptionibus non obstantibus, inhærentes decernimus, quod d. Rei intra tempus trium mensium, quod illis ex officio, & ex superabundati præfigimus, docere debeant, arctiori mandato per omnia, tam ratione pœnæ declaratæ, quam executionis paritum esse: sub ea comminatione, nisi ita egerint, quod tunc ratione petitiæ declarationis pœnæ arctioris, ad instantiam D.

B. fieri debeat, quod Iuris est.

RELATIO III.
In Causa I. B. contra V.

SUMMARI.

- 1 Rei vnus causa quando sunt plures, & vna actione conueniuntur, qui erit iudex. & nu. 2.
- 3 Hæredes in diuersis locis commorantes, ad eundem Iudicem forumq; defuncti remitti debent. Ratio num. 4.
- 5 Pacta super hereditate viuientis quando valeant.
- 6 Iudex contractus, vel quasi, decernere potest immisionem bonorum contumacis, etiam alibi factorum.
- 7 Locus vbi actus celebratur, semper inspicitur. Quod extenditur. nu. 89.

SVBMISSIO arctiorum executorialium causa. Tenor Executorialium. Mandatur Reis, vt exequantur sententiam H. latam, sub pœna sex marcarum auri, infra sex septimanas, sub dato 29. Nouemb. Anno 20. Executū fuit hoc mandatum à nuncio ipsi consuli 2. Febr. Anno 71.

Decimaquarta Maii, Anno eodem V. dedit exceptiones contra mandatum. Tenor: Non tantum personas, sed etiam bona, quorū executio petitur, non tantum non esse sita sub ipsorum territorio, sed sententiam etiam latam in alieno territorio, nempe H. Et sententiam esse ipso iure nullam. Petit pronunciarī, daß seine Principales dem Mandat zu gehorsamen nicht schuldig / sed cassandū, & causam ad competentes iudices, ratione rerum & personarum, remittendam esse.

Nota: Quando vnus causæ sunt plures Rei, quorū ¶ vna est ratio & defensio, & vna actione conueniuntur, superior erit omnium Iudex, Bald. in auth. hoc ita, C. de duobus Reis. per tex. in l. omnes tutores, C. arb. tut. Et ff. de quibus rebus ad eundem Iud. eatur, Qui tit. ad hoc videtur restringi. Item: opposita incompetencia, si ¶ nihilominus procedatur, tenebit iudicium, si nō appellatur, c. ex parte, de appellat. c. si à Iudice. de appellat. in 6. Ias. & Dd. in l. 2. si quis in ius voc. non ier. ibi Bart.

Duodecima Septembris, Anno eodem: C. dedit Replicas, gibt zu bedencken / daß S. ein Kindtschafft gemacht / vnd sey solche zu H. inter vtriusq; partis heredes, dergestalt gemacht daß auff absterben beyder Eltern / die Kinder gleichen theil haben sollen / haben den Contract allda gehalten / die Theilung der Zahnuß verriicht / auch andere Theilung angefangen. Item, es seyen die Partheien vnder allerley Obriigkeit geseffen. Wann dann Supplicantes ihrer Person halben / vt heredes, in loco defuncti geseffen / vnd vmb aller von der Erbschafft herrhührenden Güter ansprach wegen / Rechtsvrbietig: ideoque etiam coheredes ibi stare debere. Debent enim heredes ¶ in diuersis locis commorantes, ad eundem iudicem forumq; defuncti

A 3 remit-